

Det Europæiske Netværk for Post- traumatisk Stress Træning & Praksis

www.tentsproject.eu

Vurdering, formulering og planlægning af behandling af psykologisk traumatiserede personer

Læringsmål

- At beskrive de grundlæggende elementer ved en grundig vurdering af psykologisk traumatiserede personer
 - At beskrive principper for formulering og planlægning af behandling
 - At diskutere betydningen af forståelse for personens fremstilling inden behandling påbegyndes
-

Vurdering af mentalt helbred

- Samlet historie
 - Biologisk, psykologisk, social, risici
 - Undersøgelse af sindstilstand
 - Fysisk undersøgelse
 - Undersøgelser som angivet
 - Fx strukturerede interviews, spørgeskemaer
 - Anden information
 - Fx informant, helbredsjournal
-

Samlet historie 1

- Belysning af den aktuelle problemstilling
 - Åbne spørgsmål
 - Hvad er de primære problemer?
 - Detaljeret historie og screening af symptomer
 - Medicinsk behandling
 - Tidligere psykiatrisk historie
 - Tidligere medicinsk historie
-

Samlet historie 2

- Familie-historie
 - Personlig historie
 - Spædbarnsalder og tidlig barndom
 - Skole
 - Beskæftigelsesforhold
 - Psykoseksuel
 - Aktuelle sociale forhold
 - Fritidsinteresser
 - Stimulans- og alkoholforbrug
 - Juridiske forhold
 - Præmorbid personlighed
-

Undersøgelse af sindstilstand

- **Udseende og adfærd**
 - Påklædning, renlig, ordentlig, passende kontakt, øjenkontakt, distraheret, forstående, mimik, holdning, aktivitet, bevægelser
 - **Tale**
 - Hastighed, volume, indhold
 - **Humør**
 - Subjektivt, objektivt
 - **Tanker**
 - Form, indhold, distraktion, suicidale tanker
-

Undersøgelse af sindstilstand

- Opfattelsesevne
 - Illusioner, hallucinationer
- Overbevisninger
 - Urealistiske tanker, vrangforestillinger
- Kognitive funktioner
 - Hukommelse, orientering, opmærksomhed & koncentration
- Indsigt

Strukturerede interviews og spørgeskemaer

- Clinician Administered PTSD Scale (CAPS)
 - Revised Impact of Event Scale (IES-R)
 - Trauma Screening Questionnaire
-

Vurdering

- Samlet historie, undersøgelse, anden information
 - Biologisk, psykologisk, social, risici
- Standardiserede måleredskaber
 - CAPS, IES-R, PSS-SR
- Ingen forudantagelser
- NB klassificering af præsentationer
- Udforske traumehistorien med eksempler
- Screening af genoplevelse og hyperarousal
 - Trauma Screening Questionnaire

Formulering

- Kort beskrivelse af problemer
 - Differentialdiagnoser
 - Prædisponerende faktorer
 - Forstærkende faktorer
 - Vedligeholdende faktorer
 - Yderligere information påkrævet
 - Håndteringsplan
-

Håndteringsplan

- Overveje evidensgrundlag
 - Involvere personen
 - NB valg
 - Sikre at der tages fat på alle de faktorer, der er kommet frem
 - Biologiske
 - Psykologiske
 - Sociale
 - Risici
-

Gethin

26-årig mand

- RTA/MVA i Cardiff for 3 uger siden (passager i taxi)
 - Opskåret ansigt
 - Krævede syning
 - Henvist til behandling for traumatisk stress af maxillofacial kirurg
 - Oprevet i klinikken
 - PTSD?
-

Indledende vurdering 1

- Fem uger post traume
 - Var på tidspunktet påvirket af alkohol
 - Var ikke beruset
 - Ingen beviser på afhængighed
 - Ingen alkohol siden ulykken
 - IES-R score 60
-

Indledende vurdering 2

- Symptomer startede indenfor få dage
 - PTSD og depression
 - Reduceres langsomt
 - Baggrund
 - God barndom
 - Ingen personlig eller familiær psykiatrisk historie
 - Arbejder med forsikring
 - Lever sammen med sin kæreste gennem længere tid
-

Indledende vurdering 3

- Meget god social støtte
 - Reduceret funktionsniveau
 - Væk fra arbejde
 - Vil ikke gå ind i bilen om aftenen
 - Kræver erstatning
 - Reaktiv sindstilstand
 - Arbejdsdiagnose
 - Akut PTSD med depressive træk
-

Gethin

- Indledende håndtering

- Undervisning
 - Naturligt symptomforløb
 - Effekt af interventioner
 - Rationale bag traumefokuseret kognitiv adfærdsterapi (TFCBT)
 - Observere symptomer
 - Hvad man må og ikke må
 - Aftalt 2 ugers observation for revurdering
 - Hvis ingen bedring: TFCBT
-

Tilbageblik

- Syv uger
 - IES-R: 62 (fra 60)
 - Afsluttet observation af symptomer
 - Symptomer på samme niveau
 - Resumé af undervisning
 - Motiveret for at indgå i TFCBT
 - Rationale drøftes igen
 - Aftale om 4 indledende sessioner
-

Centrale punkter

- Forløb
 - Vurdering af parathed til behandling
 - Erstatning
 - Arbejde
 - Alkohol
 - Sekundær depression
-

Angela

35-årig kvinde

- Overfaldet af partner for to dage siden
 - Gentagen vold i hjemmet
 - Gik tilbage til ham
 - Rystet
 - Ved ikke om hun skal blive eller gå
 - Socialarbejdere kræver psykologisk intervention
-

Indledende vurdering 1

- En uge efter overfaldet
 - Stadig rystet
 - Optaget af forholdet
 - Planlægger at gå
 - IES-R score: 60
 - Eksisterende symptomer
 - PTSD og depression
 - Stigende
-

Indledende vurdering 2

- Baggrund
 - Traumatisk barndom
 - Har været sammen med partner i otte år
 - Stigende vold
 - Ingen børn
 - Dårlig relation til familien
 - Har aldrig indgået i terapiforløb
-

Indledende vurdering 3

- Meget begrænset social støtte
 - Reduceret funktionsniveau igennem længere tid
 - Arbejder ikke
 - Socialiserer ikke
 - Udfører huspligter
-

Indledende vurdering 3

- Sindstilstand
 - Meget deprimeret, begrænset reaktion
 - Nogle selvmordstanker, ingen planer
 - Arbejdsdiagnose
 - Præ-eksisterende depression
 - Kronisk PTSD
 - Akutte PTSD-symptomer (ikke Akut stressforstyrrelse; ASD)
-

Fortsat trussel og PTSD

- Ofte komplekse spørgsmål
 - Fase et
 - Indkvartering, fordele, separation, emotionel stabilisering
 - Fase to
 - Traumefokuseret terapi
 - Fase tre
 - Ofte integration til ny situation
-

Indledende håndtering 1

- Undervisning
 - Depression og PTSD
 - Naturligt forløb ved symptomer
 - Effektivitet ved interventioner
 - Behov for stabilisering først
 - Socialt
 - Psykologisk
 - Farmakologisk
 - Fordele ved tværfaglig tilgang
-

Indledende håndtering 2

- Påbegynd behandling med antidepressiva
 - Tværfagligt kriseinterventionsteam
 - Flytte til herberg
 - Personale tilbyder støtte og observation
 - Psykiatrisk sygeplejerske tilbyder håndtering af angst
-

Fremskridt 1

- En måned efter overfaldet
 - Eks-partner sigtet
 - Meget bekymret for nyt overfald
 - Mindre pint
 - Humør noget bedre
 - Fortsætte som hidtil
-

Fremskridt 2

- Tre måneder efter overfaldet
 - Ny bolig fundet
 - Taler om at genopbygge livet
 - Ingen kontakt med eks-partner
 - Passende bekymret for nyt overfald
 - Ønsker at 'klare det'
 - Egnethed i forhold til TF CBT genvurderes
-

Fremskridt 3

- Seks måneder overfaldet
 - Situation forbliver mere stabil
 - Enighed om fire indledende sessioner med TFCBT
 - Opsat på at håndtere index overfaldet først
 - Gradvis forbedring efter 20 sessioner
-

Centrale punkter

- Forløb
 - Vurdering af parathed til behandling
 - Præ-eksisterende komorbiditet
 - Sociale spørgsmål
 - En enkelt tilgang passer ikke på alt
-